

ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZBORIMA ZASTUPNIKA U HRVATSKI DRŽAVNI SABOR

Proglašavam Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski državni sabor, koji je donio Zastupnički dom Hrvatskoga državnoga sabora na sjednici 29. listopada 1999.

Broj: 01-081-99-1769/2

Zagreb, 3. studenoga 1999.

Predsjednik
Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON
O IZBORIMA ZASTUPNIKA
U HRVATSKI DRŽAVNI SABOR
OPĆE I TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje izbor zastupnika u Zastupnički i Županijski dom Hrvatskoga državnog sabora (u daljnjem tekstu: izbori).

Članak 2.

Mandat zastupnika izabranih u Zastupnički i Županijski dom Hrvatskoga državnog sabora (u daljnjem tekstu: Sabor) traje 4 godine i može se produljiti samo u slučaju rata.

Mandat zastupnika nije obvezujući i oni nisu opozivi.

Članak 3.

Jamči se sloboda opredjeljenja birača i tajnost njihova glasovanja.

Pravo je i dužnost birača da glasuju samo jedanput.

Nitko ne može tražiti od birača objavu glasačkog opredjeljenja.

Nitko ne može biti pozvan na odgovornost zbog glasovanja ili zbog toga što nije glasovao.

Članak 4.

Zastupnike u Zastupnički dom Sabora biraju, na temelju općeg i jednakoga biračkog prava, a zastupnike u Županijski dom Sabora na temelju općega biračkog prava, svi hrvatski državljani s navršениh 18 godina života, osim onih koji su pravomoćnom sudskom odlukom lišeni poslovne sposobnosti (u daljnjem tekstu: birači).

Za zastupnika može biti biran hrvatski državljanin s navršениh 18 godina života.

Članak 5.

Predsjednik Republike Hrvatske raspisuje izbore za zastupnike i saziva domove na prvo zasjedanje.

Dan provedbe izbora određuje se odlukom o raspisivanju izbora.

Dan provedbe izbora je neradni dan.

Od dana raspisivanja, pa do dana izbora za zastupnike, mora proteći najmanje 30 dana.

Članak 6.

Izbori se provode na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske, a za Zastupnički dom i u diplomatskokonzularnim predstavništvima Republike Hrvatske.

Članak 7.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj glasuju na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske određenima prema njihovom prebivalištu.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan održavanja izbora zateknu se na službi u oružanim snagama Republike Hrvatske, birači koji se kao članovi posade pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom zateknu izvan njezinih granica, te birači lišeni slobode, glasuju na posebnim biračkim mjestima određenima u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan izbora zateknu se izvan granica Republike Hrvatske glasuju u diplomatskokonzularnim predstavništvima Republike Hrvatske za zastupnike izborne jedinice prema svom prebivalištu na području Republike Hrvatske.

Članak 8.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj imaju pravo na zastupljenost u Zastupničkom domu Sabora i biraju zastupnike prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 9.

Nitko ne može biti istodobno zastupnik u Zastupničkom i Županijskom domu Sabora.

Zastupnik istodobno s obnašanjem zastupničke dužnosti ne može biti: sudac Ustavnog suda Republike Hrvatske, sudac, državni odvjetnik, zamjenik državnog odvjetnika, državni pravobranitelj, zamjenik državnog pravobranitelja, pučki pravobranitelj, zamjenik pučkog pravobranitelja, predsjednik ili potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, ministar ili drugi član Vlade Republike Hrvatske, zamjenik ministra, državni tajnik, pomoćnik ministra, ravnatelj državne upravne organizacije, zamjenik i pomoćnik ravnatelja državne upravne organizacije, tajnik Vlade Republike Hrvatske, tajnik ministarstva, predstojnik ureda i ravnatelj agencije Vlade Republike Hrvatske, predstojnik Ureda Predsjednika Republike, predstojnik Ureda za nacionalnu sigurnost, veleposlanik, generalni konzul, župan ili podžupan, gradonačelnik ili zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba, djelatni časnik i dočasnik oružanih snaga koje kao vojne zapovjednike Hrvatske vojske imenuje i razrješuje Predsjednik Republike Hrvatske ili ministar obrane, član uprave trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda u pretežitom državnom vlasništvu te čelnik pravne osobe koja je Hrvatskom državnom saboru obvezna po zakonu podnositi izvješće.

Za vrijeme trajanja mandata zastupnik može prihvatiti obnašanje dužnosti koja se prema odredbama ovoga Zakona smatra nespojivom.

Za vrijeme obnašanja nespojive dužnosti njegov će mandat biti u mirovanju, a zamjenjivat će ga zamjenik u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 10.

Zastupniku prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. ukoliko podnese ostavku,
2. ukoliko mu je pravomoćnom sudbenom odlukom oduzeta poslovna sposobnost,
3. ukoliko je pravomoćnom sudbenom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci,
4. smrću.

Članak 11.

Zastupnika čiji je mandat prestao, te zastupnika kod kojeg je nastupila nespojivost istodobnog obnašanja dužnosti ili mirovanje mandata na temelju pisanog zahtjeva, zamjenjuje zamjenik zastupnika.

Zamjenik zastupnika počinje obnašati zastupničku dužnost nakon što Zastupnički, odnosno Županijski dom Sabora utvrde nastup zakonskih pretpostavki za primjenu instituta zamjenjivanja.

Članak 12.

Zastupnika izabranog na listi u izbornoj jedinici zamjenjuje neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i zastupnik, a određuje ga politička stranka koja je listu predložila.

Zastupnika izabranog na neovisnoj listi u izbornoj jedinici zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat sa te liste.

Zastupnika izabranog na županijskoj listi zamjenjuje zamjenik koji je izabran na toj listi zajedno sa zastupnikom.

Zastupnika izabranog u izbornoj jedinici za izbor zastupnika autohtonih nacionalnih manjina zamjenjuje zamjenik izabran u istoj izbornoj jedinici.

Članak 13.

Po prestanku obnašanja nespojive dužnosti, zastupnik nastavlja obnašanje zastupničke dužnosti na temelju prestanka mirovanja mandata u Zastupničkom, odnosno Županijskom domu Sabora, ako podnese pisani zahtjev predsjedniku doma u roku od 8 dana od prestanka obnašanja nespojive dužnosti. Mirovanje zastupničkog mandata prestat će osmog dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva.

Nastavljanje obnašanja zastupničke dužnosti na temelju prestanka mirovanja mandata u Zastupničkom, odnosno Županijskom domu Sabora zastupnik može tražiti jedanput u tijeku trajanja zastupničkog mandata.

Članak 14.

Zastupnik ima pravo jednokratno, tijekom trajanja zastupničkog mandata, podnošenjem pisanog zahtjeva predsjedniku doma Sabora, staviti svoj mandat u mirovanje.

Mirovanje zastupničkog mandata ne može trajati manje od šest mjeseci, a za vrijeme trajanja mirovanja zastupnika će zamjenjivati zamjenik.

Mirovanje zastupničkog mandata prestat će osmog dana od dana kad je zastupnik koji je stavio mandat u mirovanje podnio predsjedniku doma pisanu izjavu o ponovnom obnašanju zastupničke dužnosti.

Članak 15.

Odredbe ovoga Zakona o mirovanju zastupničkog mandata na temelju pisanog zahtjeva zastupnika ne odnose se na zastupnike koje u Županijski dom Sabora imenuje, na temelju svojih ustavnih ovlasti, Predsjednik Republike Hrvatske.

Članak 16.

Republika Hrvatska jamči pripadnicima autohtonih nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj ostvarenje prava na zastupljenost u Zastupničkom domu Sabora.

Pripadnici autohtonih nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj imaju pravo izabrati pet zastupnika u Zastupnički dom Sabora koji se biraju u izbornim jedinicama utvrđenima Zakonom o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora.

Članak 17.

Pripadnici mađarske, srpske i talijanske nacionalne manjine biraju po jednog zastupnika u Zastupnički dom Sabora.

Pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine biraju zajedno jednog zastupnika u Zastupnički dom Sabora.

Pripadnici austrijske, njemačke, rusinske, ukrajinske i židovske nacionalne manjine biraju zajedno jednog zastupnika u Zastupnički dom Sabora.

Pripadnici nacionalnih manjina iz stavka 1. ovoga članka uz kandidata za zastupnika predlažu i kandidata za njegova zamjenika, koji se bira zajedno s njim. Pripadnici nacionalnih manjina iz stavka 2. i 3. ovoga članka predlažu samo kandidata za zastupnika, a njegovim zamjenikom postaje zastupnički kandidat koji je iza izabranog zastupnika dobio najviše glasova.

Sukladno ustavnom načelu jednakosti biračkog prava pripadnici autohtonih nacionalnih manjina mogu birati ili zastupnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina koji se bira u posebnim izbornim jedinicama ili sudjelovati u izboru na temelju listi u izbornim jedinicama.

Članak 18.

Pravo predlaganja kandidata za zastupnike autohtonih nacionalnih manjina i njihovih zamjenika imaju političke stranke, birači i udruge nacionalnih manjina.

Ukoliko kandidata za zastupnika autohtonih nacionalnih manjina i njegovog zamjenika predlažu birači, za pravovaljanost kandidature potrebno je prikupiti 100 potpisa birača.

Članak 19.

Potpisi birača u postupku kandidiranja zastupnika i zamjenika pripadnika autohtonih nacionalnih manjina koji se biraju u posebnim izbornim jedinicama prikupljaju se na propisanom obrascu u koji se unose ime i prezime, nacionalnost, adresa i jedinstveni matični broj građana predloženog kandidata, te ime i prezime, adresa i jedinstveni matični broj građana potpisanog birača - predlagatelja.

KANDIDIRANJE

Članak 20.

Pravo predlaganja stranačkih lista za izbor zastupnika u Zastupnički i Županijski dom Sabora imaju sve političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan objave odluke o raspisivanju izbora u "Narodnim novinama".

Listu za izbor zastupnika u Zastupnički i Županijski dom Sabora može samostalno predložiti jedna politička stranka, te dvije ili više političkih stranaka (koalicijska lista).

Političke stranke samostalno utvrđuju svoje stranačke liste i redosljed na njima istaknutih kandidata, na način predviđen statutom političke stranke, odnosno u skladu s posebnim statutarnim odlukama.

Članak 21.

Birači predlažu kandidacijske liste na temelju pravovaljano prikupljenih potpisa.

Za pravovaljanost prijedloga liste izborne jedinice za izbor zastupnika u Zastupnički dom Sabora i županijske liste za izbor zastupnika u Županijski dom Sabora potrebno je prikupiti najmanje 500 potpisa birača.

Članak 22.

Prijedlozi lista moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državno izbornom povjerenstvo), odnosno županijskom izbornom povjerenstvu, najkasnije u roku od 14 dana od dana raspisivanja izbora.

U prijedlogu liste izborne jedinice za izbor zastupnika u Zastupnički dom Sabora obvezatno se navodi naziv liste, a kandidati moraju biti na listi poredani od rednog broja 1 do zaključno rednog broja 14.

U prijedlogu županijske liste za izbor zastupnika u Županijski dom Sabora obvezatno se navodi ime i prezime kandidata, kao i zamjenika svakog od kandidata na listi. Kandidati moraju biti na listi poredani od rednog broja 1. do zaključno rednog broja 3.

Naziv liste jest puni naziv političke stranke, odnosno političkih stranaka ili stranačke koalicije, koja je, odnosno koje su listu predložile. Ako političke stranke koriste skraćeni naziv stranke, odnosno stranaka ili stranačke koalicije, u nazivu se mogu koristiti skraćenice.

Ukoliko je listu predložila skupina birača njezin naziv je "neovisna lista".

Nositelj liste ne mora biti kandidat na listi.

Kandidatom se može biti samo na jednoj listi i samo u jednoj izornoj jedinici.

Članak 23.

Državno izborno povjerenstvo će u roku od 48 sati od predaje lista izbornih jedinica za izbor zastupnika u Zastupnički dom Sabora, prihvatiti i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj i na Hrvatskoj radioteleviziji objaviti sve pravovaljano predložene liste za svaku izbornu jedinicu.

Državno izborno povjerenstvo objavit će za svaku izbornu jedinicu zbirnu listu svih pravovaljanih predloženih lista.

Zbirna lista sadrži naziv svake liste izborne jedinice, te ime i prezime nositelja svake liste. Na zbirnu listu izborne jedinice, stranačke, odnosno neovisne liste se unose prema abecednom redu punog naziva političke stranke, odnosno koalicije političkih stranaka koja je listu predložila. Ako je više političkih stranaka predložilo zajedničku listu, ona će se unijeti na zbirnu listu prema nazivu prve po redu političke stranke u prijedlogu.

Državno izborno povjerenstvo će u roku od 48 sati dostaviti hrvatskim diplomatskokonzularnim predstavništvima sve prihvaćene liste za svaku izbornu jedinicu, kao i zbirnu listu izbornih lista svake izborne jedinice radi njihove javne objave.

Članak 24.

Županijsko izborno povjerenstvo će u roku od 48 sati od predaje županijskih lista za izbor zastupnika u Županijski dom, prihvatiti i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj i na Hrvatskoj radioteleviziji objaviti sve pravovaljano predložene županijske liste za svaku županiju.

Županijsko izborno povjerenstvo objavit će zbirnu listu svih pravovaljanih predloženih lista u svakoj županiji.

Na zbirnu županijsku listu stranačke, odnosno neovisne liste se unose prema abecednom redu punog naziva političke stranke, odnosno koalicije političkih stranaka koja je listu predložila. Ako je više političkih stranaka predložilo zajedničku listu, ona će se unijeti na zbirnu županijsku listu prema nazivu prve po redu političke stranke u prijedlogu.

Članak 25.

Političke stranke koje su predložile prihvaćene liste kandidata za izbor zastupnika u Zastupnički dom Sabora, odnosno županijske liste za izbor zastupnika u Županijski dom Sabora, mogu na način predviđen njihovim statutom ili posebnom odlukom donesenom na temelju statuta odustati od te liste najkasnije 48 sati nakon što je kao prihvaćena bila objavljena od strane izbornog povjerenstva izborne jedinice, odnosno županijskog izbornog povjerenstva. Za neovisnu listu odluku o odustajanju donosi nositelj liste.

Pisana obavijest o odustanku mora prispjeti izbornom povjerenstvu izborne jedinice, odnosno županijskom izbornom povjerenstvu.

Odustanak jednog ili više kandidata s liste nije dopušten nakon prihvaćanja liste na kojoj su navedeni, te se odustanak nekog od kandidata neće uzeti u obzir i takova će lista ostati pravovaljanom s imenima svih objavljenih kandidata.

Članak 26.

Najkasnije 48 sati nakon što je prihvaćena i objavljena lista, od kandidature za zastupnika u Zastupnički dom Sabora u izbornim jedinicama gdje se biraju zastupnici nacionalnih manjina može odustati:

- neovisni kandidat pisanim očitovanjem ovjerenjenim po javnom bilježniku,
- kandidat kojeg je predložila politička stranka uz pisanu suglasnost političke stranke i
- politička stranka koja je predložila kandidata.

Odustanak kandidata iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na njihove zamjenike.

Članak 27.

Ako neki od kandidata na listama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Sabora, odnosno kandidat ili zamjenik na županijskim listama za izbor zastupnika u Županijski dom Sabora, odnosno kandidat ili zamjenik u izbornim jedinicama gdje se biraju zastupnici autohtonih nacionalnih manjina umre u vremenu od dana objave liste kandidata, politička stranka, odnosno stranke ili udruge nacionalnih manjina koje su kandidirale dotičnog zastupnika mogu umjesto njega predložiti novog kandidata, odnosno zamjenika, bez posebnih uvjeta za valjanost kandidature propisanih ovim Zakonom, sve do 10 dana prije održavanja izbora.

Ako neki od kandidata na listama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Sabora, odnosno kandidat ili zamjenik na županijskim listama za izbor zastupnika u Županijski dom Sabora, umre nakon roka iz stavka 1. ovoga članka, na odgovarajući način primijenit će se odredba članka 12. ovoga Zakona.

IZBORNA PROMIDŽBA

Članak 28.

Izborna promidžba počinje danom objave zbirnih lista izbornih jedinica, odnosno županijskih lista, a završava 24 sata prije dana održavanja izbora.

Na dan održavanja izbora kao i 24 sata prije dana održavanja izbora zabranjuje se svaka izborna promidžba, objavljivanje procjena izbornih rezultata, kao i objavljivanje prethodnih, neslužbenih rezultata izbora, objavljivanje fotografija u sredstvima javnog priopćavanja, izjava i intervjua nositelja lista, odnosno kandidata, te navođenje njihovih izjava ili pisanih djela.

Članak 29.

U vrijeme izborne promidžbe sve političke stranke koje su predložile kandidatske liste imaju pod jednakim uvjetima pravo na iznošenje i obrazlaganje svojih izbornih programa te izbornu promidžbu.

Sva sredstva javnog priopćavanja dužna su u svom djelovanju omogućiti ostvarivanje prava političkih stranaka iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 30.

Radi ostvarenja jednakosti svih političkih stranaka koje su istakle liste i jednake mogućnosti predstavljanja programa i promidžbe političkih stranaka na Hrvatskoj radioteleviziji, Zas-tupnički dom Sabora donijet će u roku od 15 dana od donošenja ovoga Zakona, Pravila o postupanju Hrvatske radiotelevizije kojima će razraditi način rada Hrvatske radiotelevizije tijekom izborne promidžbe.

Pravilima iz stavka 1. ovoga članka razradit će se i utvrditi oblici i vrijeme praćenja izborne promidžbe političkih stranaka, način predstavljanja programa političkih stranaka, kandidata na stranačkim i na neovisnim listama, kandidata za zastupnike pripadnika autohtonih nacionalnih manjina, stranačkih dužnosnika, te pravila za emisije sa sučeljavanjima nositelja izbornih lista.

Pravilima iz stavka 1. ovoga članka također će se utvrditi ukupno vrijeme svih emisija (telopi, spotovi, snimke sa skupova, posebne emisije i slično) koje na Hrvatskoj radioteleviziji u jednakom trajanju mogu zakupiti većinska politička stranka i koalicija i oporbene političke stranke ili koalicije, vodeći računa da će se jednako vrijeme obračunavati po pojedinačnoj listi koja sudjeluje na izborima.

TROŠKOVI IZBORNE PROMIDŽBE I PRAVO NA NAKNADU

Članak 31.

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske ostvarit će sve političke stranke koje su istakle liste u najmanje jednoj izbornoj jedinici za izbor zastupnika u Zastupnički dom ili u Županijski dom Sabora.

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske ostvarit će i kandidati za zastupnike pripadnika autohtonih nacionalnih manjina koji se biraju u posebnim izbornim jedinicama i nositelji neovisnih lista.

Članak 32.

Parlamentarne političke stranke koje su imale zastupnike u Zastupničkom i Županijskom domu Sabora na dan 31. prosinca 1998., koje sudjeluju na izborima imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u jednogodišnjem iznosu određenom za 1999. godinu prema Zakonu o političkim strankama ("Narodne novine", br. 76/93., 111/96. i 164/98.) i propisima donijetima na temelju toga Zakona.

Troškovi izborne promidžbe iz stavka 1. ovoga članka moraju biti isplaćeni političkim strankama najkasnije 48 sati nakon što su prihvaćene liste postale konačne.

Članak 33.

Svaka politička stranka koja je istakla liste za izbor zastupnika u Zastupnički ili Županijski dom Sabora dužna je do početka izborne promidžbe objaviti okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjerava utrošiti za izbornu promidžbu.

Podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu dužni su do početka izborne promidžbe objaviti i kandidati za zastupnike pripadnika autohtonih nacionalnih manjina i nositelji neovisnih lista.

Članak 34.

Političke stranke koje na dan 31. prosinca 1998. nisu bile zastupljene u Zastupničkom domu Sabora kao i predlagatelji neovisnih lista, a koji sudjeluju na izborima imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe ukoliko na izborima dobiju više od 5% važećih glasova birača izborne jedinice.

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske ostvarit će i kandidati za zastupnike pripadnika autohtonih nacionalnih manjina koji dobiju najmanje 5% važećih glasova birača u posebnoj izbornoj jedinici.

Naknada se ima isplatiti u roku od 30 dana od dana objave službenih rezultata izbora.

Visinu naknade troškova izborne promidžbe odredit će Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom. Odluka mora biti donijeta najkasnije 20 dana prije dana održavanja izbora.

Članak 35.

Političke stranke, neovisni kandidati i kandidati za zastupnike autohtonih nacionalnih manjina izbornu promidžbu mogu financirati vlastitim novčanim sredstvima.

Članak 36.

Naknada troškova izborne promidžbe isplaćuje se izravno na središnje račune političkih stranaka u mjestu njihova sjedišta, odnosno izravno neovisnim kandidatima i kandidatima za zastupnike autohtonih nacionalnih manjina.

Članak 37.

Odredbе o pravu na naknadu troškova izborne promidžbe odgovarajuće se primjenjuju na izbor zastupnika u Županijski dom Sabora.

IZBOR ZASTUPNIKA U ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Članak 38.

140 zastupnika u Zastupnički dom Sabora bira se tako da se područje Republike Hrvatske podijeli na deset izbornih jedinica, te se u svakoj izornoj jedinici, na temelju lista, bira po 14 zastupnika.

Članak 39.

Izborne jedinice određuju se Zakonom o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora tako da se broj birača u izbornim jedinicama ne smije razlikovati više od + - 5 %.

Pri određivanju izbornih jedinica mora se koliko je to najviše moguće voditi računa o zakonom utvrđenim područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

Članak 40.

Broj zastupnika koji će biti izabran sa svake liste izborne jedinice utvrđuje se na sljedeći način:

Ukupan broj važećih glasova koji je dobila svaka lista (biračka masa liste) dijeli se s brojevima od 1 do zaključno 14. Od svih dobivenih rezultata 14ti rezultat po redu jest zajednički djelatelj kojim se dijeli ukupan broj glasova svake liste (biračka masa liste). Svaka lista dobit će onoliko zastupničkih mjesta koliko puta ukupni broj njezinih dobivenih važećih glasova (biračka masa) sadrži zajednički djelatelj. Ako su glasovi tako podijeljeni da se ne može utvrditi koja bi između dviju ili više lista dobila koje zastupničko mjesto, ono će pripasti onoj listi koja je dobila više glasova.

Članak 41.

Pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izornoj jedinici ostvaruju liste koje na izborima dobiju najmanje 5% važećih glasova birača.

Članak 42.

Sa svake liste izabrani su kandidati od rednog broja 1. pa do rednog broja koliko je određena lista dobila zastupničkih mjesta.

Zamjenici zastupnika sa svake liste izborne jedinice su kandidati koji nisu izabrani.

Članak 43.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj biraju zastupnike na temelju lista s po 14 kandidata u posebnoj izornoj jedinici.

Članak 44.

Broj zastupnika koji će izabrati birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj u posebnoj izornoj jedinici utvrđuje se na sljedeći način:

Ukupni broj važećih glasova birača u deset izbornih jedinica u Republici Hrvatskoj dijeli se sa 140 koliko se ukupno zastupnika bira u tim izbornim jedinicama. Dobivenim rezultatom (količnikom) dijeli se broj važećih glasova u posebnoj izornoj jedinici. Rezultat koji se dobije jest broj zastupnika koji je izabran u posebnoj izornoj jedinici. Ako rezultat nije cijeli broj, zaokružuje se na cijeli broj od 0,5 na više, a ispod 0,5 na niže.

Članak 45.

Ukupni broj zastupnika izabran od birača koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj u posebnoj izornoj jedinici utvrđen prema članku 44. ovoga Zakona dijeli se između lista kandidiranih u toj izornoj jedinici prema odredbama članka 40. do 42. ovoga Zakona.

Članak 46.

Pripadnici nacionalnih manjina iz članka 17. ovoga Zakona biraju zastupnike u Zastupnički dom Sabora pojedinačnim izborom tako da je za zastupnika izabran kandidat koji je dobio najveći broj glasova birača koji su glasovali. Ako dva ili više kandidata dobiju isti broj glasova, izbori se ponavljaju.

IZBOR ZASTUPNIKA U ŽUPANIJSKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Članak 47.

U Županijski dom Sabora bira se, na temelju županijskih lista, po tri zastupnika u svakoj županiji, te tri u Gradu Zagrebu tako da područje svake županije, odnosno Grada Zagreba čini jednu izornu jedinicu.

Predsjednik Republike može iz reda za Republiku Hrvatsku osobito zaslužnih građana imenovati do pet zastupnika Županijskog doma Sabora.

Članak 48.

Broj zastupnika koji će biti izabran sa svake županijske liste utvrđuje se na sljedeći način:

Ukupan broj važećih glasova koje je dobila svaka županijska lista (biračka masa liste) dijeli se s brojevima od 1 do zaključno 3. Od svih dobivenih rezultata treći rezultat po redu jest zajednički djelatelj kojim se dijeli ukupan broj glasova svake županijske liste (biračka masa liste). Svaka županijska lista dobit će onoliko zastupničkih mjesta koliko puta ukupni broj njezinih dobivenih važećih glasova (biračka masa) sadrži zajednički djelatelj. Ako su važeći glasovi tako podijeljeni da se ne može utvrditi koja bi između dvije ili više županijskih lista dobila koje zastupničko mjesto, ono će pripasti županijskoj listi koja je dobila više glasova.

Članak 49.

Pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta ostvaruju županijske liste koje na izborima dobiju najmanje 5% važećih glasova birača.

Članak 50.

Sa svake županijske liste izabrani su kandidati od rednog broja 1. pa do rednog broja koliko je određena lista dobila zastupničkih mjesta.

Zajedno sa zastupnikom koji je izabran sa svake županijske liste, izabran je i njegov zamjenik.

TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA ZASTUPNIKA U ZASTUPNIČKI I ŽUPANIJSKI DOM HRVATSKOGA
DRŽAVNOG SABORA

Članak 51.

Tijela za provedbu izbora zastupnika u Zastupnički dom Sabora su:

Državno izborno povjerenstvo, izborna povjerenstva izbornih jedinica, općinska i gradska izborna povjerenstva i birački odbori.

Članak 52.

Tijela za provedbu izbora zastupnika u Županijski dom Sabora su:

Državno izborno povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva odnosno izborna povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva te birački odbori.

DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO

Članak 53.

Državno izborno povjerenstvo ima stalni i prošireni sastav.

Stalni sastav Državnoga izbornog povjerenstva čine pred-sjednik i četiri člana, te njihovi zamjenici.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske po položaju je predsjednik Državnoga izbornog povjerenstva.

Članove povjerenstva, zamjenika predsjednika i zamjenike članova stalnog sastava Državnoga izbornog povjerenstva imenuje Ustavni sud Republike Hrvatske iz reda sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske i drugih istaknutih pravnika koji ne smiju biti članovi političkih stranaka.

Članak 54.

Prošireni sastav Državnoga izbornog povjerenstva određuje se po prihvatanju, utvrđivanju i objavi lista izbornih jedinica.

Članovi proširenog sastava Državnoga izbornog povjerenstva imaju sva prava i dužnosti stalnih članova Državnoga izbornog povjerenstva.

Članak 55.

Prošireni sastav Državnoga izbornog povjerenstva čine po tri predstavnika većinske političke stranke, odnosno koalicije i tri dogovorno predložena predstavnika oporbenih političkih stranaka, odnosno koalicija sukladno stranačkom sastavu doma Sabora za koji su izbori raspisani i njihovi zamjenici.

Ako se ne postigne dogovor o tri predstavnika političkih stranaka koje se prema stranačkom sastavu doma Sabora za koji su izbori raspisani smatraju oporbenima, izbor tri člana proširenog sastava i njihovih zamjenika obaviti će se kockom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske i to između kandidata i zamjenika.

Članak 56.

Državno izborno povjerenstvo:

1. brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za zastupnike oba doma Sabora,
2. imenuje članove izbornih povjerenstava izbornih jedinica i županijskih izbornih povjerenstava,
3. utvrđuje obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora,
4. određuje biračka mjesta i imenuje biračke odbore u hrvatskim diplomatskokonzularnim predstavništvima Republike Hrvatske,
5. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora,
6. nadzire rad izbornih povjerenstava izbornih jedinica i županijskih izbornih povjerenstava,
7. na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje liste izbornih jedinica, te sastavlja zbirne liste izbornih jedinica,
8. nadzire pravilnost izborne promidžbe,
9. objavljuje rezultate izbora za zastupnike u Zastupnički i Županijski dom Sabora,
10. osigurava stalnu službu sa zadaćom mjerodavnog i stručnog informiranja birača i davanja odgovora vezanih uz provedbu glasanja i izbora,
11. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 57.

Obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora koje utvrdi Državno izborno povjerenstvo objavljuju se u "Narodnim novinama", na Hrvatskoj radioteleviziji i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj.

Članak 58.

Izorno povjerenstvo izborne jedinice ima stalni i prošireni sastav.

Stalni sastav izbornog povjerenstva izborne jedinice čine predsjednik i dva člana, te njihovi zamjenici.

Predsjednika, članove, zamjenika predsjednika i zamjenike članova stalnog sastava izbornog povjerenstva izborne jedinice imenuje Državno izborno povjerenstvo iz reda sudaca i istaknutih pravnika.

Članak 59.

Prošireni sastav izbornog povjerenstva izborne jedinice određuje se po prihvaćanju, utvrđivanju i objavi stranačkih lista.

Članovi proširenog sastava izbornog povjerenstva izborne jedinice imaju sva prava i dužnosti stalnih članova izbornog povjerenstva izborne jedinice.

Članak 60.

Prošireni sastav izbornog povjerenstva izborne jedinice čine po dva predstavnika većinske političke stranke, odnosno koalicije i dva dogovorno predložena predstavnika oporbenih političkih stranaka, odnosno koalicija sukladno stranačkom sastavu doma Sabora za koji su izbori raspisani i njihovi zamjenici.

Ukoliko se ne postigne dogovor o dva predstavnika političkih stranaka koje se prema stranačkom sastavu doma Sabora za koji su izbori raspisani smatraju oporbenima, izbor dva člana proširenog sastava i njihovih zamjenika obavit će se kockom pred Državnim izbornim povjerenstvom i to između kandidata i zamjenika.

Članak 61.

Izorno povjerenstvo izborne jedinice:

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području,
2. određuje biračka mjesta na prijedlog općinskih i gradskih izbornih povjerenstava,
3. imenuje općinska i gradska izborna povjerenstva,
4. imenuje i raspušta biračke odbore,
5. prema obvezatnim uputama Državnoga izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području,
6. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od općinskih i gradskih izbornih povjerenstava i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu,
7. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 62.

Odredbe članka 61. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na izborna povjerenstva izbornih jedinica u kojima se biraju zastupnici pripadnika autohtonih nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

ŽUPANIJSKO IZBORNO POVJERENSTVO

Članak 63.

Županijsko izborno povjerenstvo ima stalni i prošireni sastav.

Stalni sastav županijskoga izbornog povjerenstva čine predsjednik i dva člana, te njihovi zamjenici.

Predsjednika, članove, zamjenika predsjednika i zamjenike članova stalnog sastava županijskoga izbornog povjerenstva imenuje Državno izborno povjerenstvo iz reda sudaca i istaknutih pravnika.

Članak 64.

Prošireni sastav županijskoga izbornog povjerenstva određuje se po prihvaćanju, utvrđivanju i objavi stranačkih lista.

Članovi proširenog sastava županijskoga izbornog povjerenstva imaju sva prava i dužnosti stalnih članova županijskoga izbornog povjerenstva.

Članak 65.

Prošireni sastav županijskoga izbornog povjerenstva čine po dva predstavnika većinske stranke, odnosno koalicije i dva dogovorno predložena predstavnika oporbenih stranaka, odnosno koalicija sukladno stranačkom sastavu doma Sabora za koji su izbori raspisani i njihovi zamjenici.

Ukoliko se ne postigne dogovor o dva predstavnika političkih stranaka koje se prema stranačkom sastavu doma Sabora za koji su izbori raspisani smatraju opozicijskima, izbor dva člana proširenog sastava i njihovih zamjenika obavit će se kockom pred Državnim izbornim povjerenstvom i to između kandidata i zamjenika.

Članak 66.

Županijsko izborno povjerenstvo:

1. brine se za zakonitu pripremu izbora zastupnika u Županijski dom Sabora,
2. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima u županiji,
3. određuje biračka mjesta na prijedlog općinskih i gradskih izbornih povjerenstava,

4. imenuje biračke odbore,
5. prema obvezatnim uputama Državnoga izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na području županije,
6. na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje županijske liste, sastavlja i objavljuje zbirnu listu županijskih lista,
7. nadzire pravilnost izborne promidžbe,
8. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja za izbor zastupnika u Županijski dom Sabora na biračkim mjestima na području županije i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu na način i u roku koji ovo odredi,
9. obavlja i druge poslove određene Zakonom.

OPĆINSKA I GRADSKA IZBORNA POVJERENSTVA

Članak 67.

Općinska i gradska izborna povjerenstva imenuje izorno povjerenstvo izborne jedinice.

Na sastav i izbor općinskih i gradskih izbornih povjerenstava primjenjuju se ista pravila kao i za sastav i izbor izbornog povjerenstva izborne jedinice.

Članak 68.

Općinska i gradska izborna povjerenstva:

- predlažu izbornom povjerenstvu izbornih jedinica utvrđivanje biračkih mjesta na području općine, odnosno grada,
- predlažu imenovanje biračkih odbora na području općine, odnosno grada,
- predlažu raspuštanje biračkih odbora u slučajevima pred-videnima ovim Zakonom,
- prikupljaju podatke o izborima i prosljeđuju ih izbornom povjerenstvu izborne jedinice,
- obavljaju i druge poslove koje na njih iz svoga djelokruga prenese izorno povjerenstvo izborne jedinice.

BIRAČKI ODBORI

Članak 69.

Birački odbori izravno provode glasovanje birača na biračkim mjestima. te osiguravaju pravilnost i tajnost glasovanja.

Birački odbor čine predsjednik i četiri člana, te zamjenici članova. Po dva člana i zamjenika određuje većinska politička stranka ili koalicija, a po dva člana i zamjenika oporbene političke stranke ili koalicije sukladno stranačkom sastavu doma Sabora za koji su izbori raspisani.

Političke stranke dužne su odrediti članove pojedinih biračkih odbora i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 8 dana prije dana na koji se održavaju izbori za zastupnike. Ne odrede li ih, odnosno ne dostave li njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima, ova izborna povjerenstva samostalno će odrediti članove biračkih odbora.

Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke, a po mogućnosti trebaju biti pravne struke.

Biračke odbore za sva biračka mjesta, sukladno odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka, imenuju izborna povjerenstva nadležna prema odredbama ovoga Zakona, najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

PROVEDBA IZBORA

Članak 70.

Najkasnije deset dana prije izbora, Državno izorno povjerenstvo za biračka mjesta u inozemstvu, a izborna povjerenstva izborne jedinice, odnosno županijska izborna povjerenstva za područje Republike Hrvatske objavit će koja su biračka mjesta određena, s naznakom koji će birači glasovati na pojedinom mjestu.

Članak 71.

Ministar obrane odredit će biračka mjesta za glasovanje birača na službi u oružanim snagama Republike Hrvatske.

Ministar pomorstva, prometa i veza odredit će biračka mjesta za glasovanje birača koji se kao članovi posade pomorskih i riječkih brodova pod hrvatskom zastavom na dan izbora zateknu izvan granica Republike Hrvatske.

Ministar pravosuđa odredit će biračka mjesta za glasovanje birača lišenih slobode.

Članak 72.

Pri određivanju biračkih mjesta mora se voditi računa o broju birača koji će na njima glasovati, te dostupnosti i prostornoj udaljenosti biračkog mjesta.

Broj birača koji će glasovati na jednom biračkom mjestu odredit će se na način da se glasovanje bez poteškoća može odvijati u vremenu određenom za glasovanje.

Za svako biračko mjesto određuje se posebna prostorija za glasovanje koja se mora opremiti i urediti na način koji će osigurati tajnost glasovanja.

Svako biračko mjesto ima redni broj.

Članak 73.

Najkasnije osam dana prije dana održavanja izbora nadležno tijelo dostavit će svakom biraču izvadak iz popisa birača koji se odnosi na njega.

GLASOVANJE I UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA

Članak 74.

Glasovanje se obavlja osobno, glasačkim listićima.

Nitko ne može glasovati u ime druge osobe.

Glasački se listić tiska u državnoj tiskari koju odredi i izravno nadzire Državno izborno povjerenstvo.

Svaki glasački listić mora imati otisnut serijski broj.

Članak 75.

Glasački listić na kojem se glasuje za jednu od lista izborne jedinice ili županijsku listu sadrži:

1. naziv liste,
2. ime i prezime nositelja liste,
3. serijski broj.

Na glasačkom listiću stranačke se liste navode onim redom kojim su navedene na zbirnoj listi dotičnih lista. Ispred naziva liste stavlja se redni broj.

Članak 76.

Glasuje se samo za liste izborne jedinice, odnosno županijske liste navedene na glasačkom listiću.

Glasački listić popunjava se tako da se zaokruži redni broj ispred naziva liste izborne jedinice, odnosno ispred naziva županijske liste.

Članak 77.

Glasački listić na kojem se glasuje u izbornoj jedinici u kojoj se bira zastupnik autohtone nacionalne manjine i njegov zamjenik sadrži:

1. ime i prezime kandidata i njegovog zamjenika,
2. puni i skraćeni naziv političke stranke, odnosno stranaka ili stranačke koalicije koja je predložila kandidata. Ukoliko je kandidat predložen od skupine birača u skladu s odredbama ovoga Zakona, uz njegovo se ime i prezime navodi i naznaka "neovisni kandidat",
3. serijski broj.

Na glasačkom listiću navode se kandidati onim redom kojim su navedeni na listi kandidata za izbor zastupnika autohtonih nacionalnih manjina. Ispred imena i prezimena svakog kandidata stavlja se redni broj.

Glasuje se samo za kandidate za izbor zastupnika autohtonih nacionalnih manjina navedene na glasačkom listiću i to zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata.

Članak 78.

Važeći glasački listić jest onaj iz kojega se na siguran i nedvojbena način može utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu ili kandidata birač glasovao.

Članak 79.

Nevažeći glasački listić jest:

1. neispunjeni glasački listić,
2. glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu, odnosno kandidata, glasovao,
3. glasački listić na kojem je birač glasovao za dvije ili više lista, odnosno kandidata.

Članak 80.

Glasovanje traje neprekidno od sedam do devetnaest sati.

U diplomatsko-konzularnim predstavništvima glasovanje traje dva dana s time da završava na dan kada završava glasovanje u Republici Hrvatskoj.

Birališta se zatvaraju u devetnaest sati, ali će se biračima koji su se zatekli na biralištu omogućiti glasovanje.

Na biračkom mjestu moraju neprekidno biti nazočna najmanje tri člana biračkog odbora ili njihovi zamjenici.

Članak 81.

Predsjednik biračkog odbora dužan je i ovlašten osigurati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, kao i nakon zatvaranja birališta.

Ako je to nužno radi očuvanja reda i mira, te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije koja je na biračkom mjestu dužna postupati po njegovim uputama, a u okviru zakonskih ovlasti.

Nitko, osim pripadnika policije na poziv predsjednika biračkog odbora, ne smije doći na biralište naoružan.

Članak 82.

Predsjednik biračkog odbora ili od njega ovlašten član dužan je za svakog birača koji pristupi glasovanju provjeriti da li je upisan u popis birača.

Ako birač nije upisan u popis birača predsjednik biračkog odbora mu neće dozvoliti glasovanje, osim ako birač svoje biračko pravo na tom biračkom mjestu ne dokaže potvrdom nadležnog državnog tijela.

Članak 83.

Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti i uputi zaokružiti redni broj ispred naziva liste, odnosno ispred imena kandidata za koje birač glasuje.

Birač koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto obavijestit će o tome birački odbor. Predsjednik biračkog odbora određuje najmanje dva člana biračkog odbora ili zamjenika koji će birača posjetiti u mjestu gdje se nalazi i omogućiti mu glasovanje, vodeći pri tome računa o tajnosti glasovanja.

Predsjednik biračkog odbora dužan je glasovanje birača s tjelesnom manom, nepismenih birača, kao i glasovanje izvan biračkog mjesta po prethodnoj obavijesti birača, poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora.

Članak 84.

Po završenom glasovanju birački će odbor najprije prebrojati neupotrijebljene glasačke listiće i staviti ih u poseban omot koji će zapečatiti.

Potom birački odbor na temelju zapisnika utvrđuje ukupan broj birača koji su glasovali, prema popisu birača, odnosno prema izvatku iz popisa birača.

Nakon što broj birača koji su glasovali bude utvrđen, odbor pristupa otvaranju glasačke kutije i prebrojavanju glasova.

Članak 85.

Ako se prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je broj glasova prema popisu birača veći od broja glasova po biračkim listićima, vrijedi rezultat glasovanja po glasačkim listićima.

Ako se prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je glasovao manji broj birača od broja glasova u glasačkoj kutiji, birački odbor će odmah prekinuti rad i uz izvješće dostaviti materijale općinskom, odnosno gradskom izbornom povjerenstvu.

Općinsko ili gradsko izborno povjerenstvo odmah će o tome izvjestiti izborno povjerenstvo izborne jedinice koje će poništiti glasovanje na tom biračkom mjestu, raspustiti birački odbor, te imenovati novi i odrediti ponavljanje glasovanja na tom biračkom mjestu u roku od 8 dana.

Članak 86.

Kad birački odbor utvrdi rezultate glasovanja na biračkom mjestu, u zapisnik o svom radu zabilježiti će:

- broj birača prema izvatku iz popisa birača,
- koliko je birača glasovalo po izvatku iz popisa birača, a koliko na temelju potvrde nadležnog državnog tijela i koliko ukupno,
- koliko je glasova dobila svaka lista, odnosno pojedini kandidat za izbor zastupnika autohtonih nacionalnih manjina,
- koliko je glasačkih listića proglašeno nevažećim.

U zapisnik o radu biračkog odbora unose se i sve druge činjenice koje su važne za postupak glasovanja.

Pisane primjedbe na zapisnik ovlašten je dati svaki član biračkog odbora.

Zapisnik potpisuju svi članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici.

Svaki član biračkog odbora i svaki zamjenik ima pravo na preslik ili prijepis zapisnika o radu biračkog odbora, kojeg svojim potpisima ovjerovljuju svi članovi biračkog odbora.

Članak 87.

Birački odbor dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom općinskom ili gradskom izbornom povjerenstvu, odnosno županijskom izbornom povjerenstvu, najkasnije u roku od 12 sati od zatvaranja birališta.

Birački odbor u hrvatskom diplomatskokonzularnom pred-stavništvu dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom izravno Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati od zatvaranja birališta.

Članak 88.

O svom radu općinsko, odnosno gradsko izborno povjerenstvo vodi zapisnik u koji će ubilježiti:

1. broj birača upisanih u izvadak iz popisa birača na svom području,
2. broj birača koji su glasovali i broj glasačkih listića koji su proglašeni nevažećim,
3. broj glasova koje je dobila svaka lista.

Općinsko, odnosno gradsko izborno povjerenstvo dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom izbornom povjerenstvu izborne jedinice, najkasnije u roku od 18 sati od zatvaranja birališta.

O svom radu izborno povjerenstvo izborne jedinice vodi zapisnik u koji će ubilježiti:

1. broj birača upisanih u izvadak iz popisa birača na svom području,
2. broj birača koji su glasovali i broj glasačkih listića koji su proglašeni nevažećim,
3. broj glasova koje je dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata sa svake liste koji su izabrani za zastupnike.

Svaki član izbornog povjerenstva izborne jedinice može staviti pisane primjedbe na zapisnik. Zapisnik potpisuju svi članovi izbornog povjerenstva izborne jedinice.

Izorno povjerenstvo izborne jedinice zbrojit će rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području najkasnije u roku od 24 sata od sata zatvaranja birališta.

Izorno povjerenstvo izborne jedinice dostavit će izborne rezultate na svom području Državnom izbornom povjerenstvu zajedno sa zapisnikom o svom radu na način i u roku koji im ono odredi.

Članak 90.

O svom radu županijsko izborno povjerenstvo vodi zapisnik u koji će ubilježiti:

1. broj birača upisanih u izvadak iz popisa birača na svom području,
2. broj birača koji su glasovali i broj glasačkih listića koji su proglašeni nevažećim,
3. koliko glasova je dobila svaka županijska lista,
4. broj zastupničkih mjesta koje je dobila svaka županijska lista, te imena i prezimena kandidata sa svake županijske liste koji su izabrani za zastupnike kao i imena i prezimena njihovih zamjenika.

Svaki član županijskoga izbornog povjerenstva može staviti pisane primjedbe na zapisnik. Zapisnik potpisuju svi članovi izbornog povjerenstva.

Županijska izborna povjerenstva zbrojit će rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području najkasnije u roku od 24 sata od sata zatvaranja birališta.

Županijska izborna povjerenstva dostavit će izborne rezultate na svom području Državnom izbornom povjerenstvu zajedno sa zapisnikom o svom radu na način i u roku koji im ono odredi.

Članak 91.

Rezultate izbora za zastupnike Zastupničkog i Županijskog doma Sabora utvrđuje Državno izborno povjerenstvo.

Članak 92.

Kad Državno izborno povjerenstvo utvrdi rezultate glasovanja za zastupnike bez odlaganja će objaviti:

1. broj birača upisanih u popise birača, broj birača koji su glasovali u svakoj izbornoj jedinici, koliko glasova je dobila pojedina lista u izbornoj jedinici, odnosno županijska lista i koliko je bilo nevažećih glasačkih listića,
2. broj zastupničkih mjesta koje je dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata koji su izabrani za zastupnike,
3. broj zastupničkih mjesta koja je u svakoj županiji dobila pojedina županijska lista, te imena i prezimena kandidata s pojedine županijske liste koji su u svakoj županiji izabrani za zastupnike kao i imena i prezimena njihovih zamjenika,
4. ime i prezime kandidata i njihovih zamjenika koji su izabrani u svakoj izbornoj jedinici u kojoj se bira zastupnik autohtonih nacionalnih manjina i njegov zamjenik.

Članak 93.

Tijekom trajanja glasovanja Državno izborno povjerenstvo može objavljivati privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

Članak 94.

Državno izborno povjerenstvo nakon zatvaranja birališta može objavljivati privremene i neslužbene rezultate izbora prema svome nahodanju.

Službeni rezultati objavit će se nakon što se iscrpe sva prav-na sredstva u zaštiti biračkog prava ili proteknu rokovi za njihovo podnošenje.

TROŠKOVI ZA PROVEDBU IZBORA

Članak 95.

Sredstva za pokriće troškova izbora osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, a njima raspolaze Državno izborno povjerenstvo.

Državno izborno povjerenstvo određuje način korištenja sred-stava, provodi nadzor nad njihovim utroškom, te dodjeljuje odgovarajuća sredstva izbornim povjerenstvima u izbornim jedinicama i županijskim izbornim povjerenstvima.

Državno izborno povjerenstvo objavit će u sredstvima javnog priopćavanja cjelovito izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja u roku od 30 dana od dana objave službenih rezultata izbora.

Članak 96.

Ustavnost i zakonitost izbora nadzire Ustavni sud Republike Hrvatske.

Ustavni sud Republike Hrvatske rješava i izborne sporove u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 97.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora može podnijeti svaka politička stranka koja je predložila listu u izbornoj jedinici ili županijsku listu, nositelj neovisne liste, kao i kandidati za zastupnika autohtonih nacionalnih manjina.

Ukoliko je listu izborne jedinice, županijsku listu ili kandidata za zastupnika autohtone nacionalne manjine predložilo više političkih stranaka prigovor će se smatrati pravovaljanim i kad ga je podnijela samo jedna politička stranka.

Članak 98.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i u postupku izbora za zastupnike podnosi se Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je izvršena radnja na koju je stavljen prigovor.

Državno izborni povjerenstvo dužno je donijeti rješenje o prigovoru u roku od 48 sati od dana kada je dostavljen prigovor, odnosno od dana kada su dostavljeni izborni materijali na koje se prigovor odnosi.

Članak 99.

Ako Državno izborni povjerenstvo, rješavajući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništiti će radnje i odrediti da se u određenom roku, koji mora omogućiti da se izbori održe na dan kada su raspisani, te radnje ponove.

Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji ili ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle utjecati na rezultat izbora, Državno izborni povjerenstvo poništiti će izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti.

Članak 100.

Protiv rješenja Državnoga izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Žalba se podnosi Ustavnom sudu Republike Hrvatske putem Državnoga izbornog povjerenstva, u roku od 48 sati računajući od isteka dana kada je primljeno pobijano rješenje.

Ustavni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od 48 sati od dana njezina primitka.

Članak 101.

Podnijeti prigovor, odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim Zakonom.

Članak 102.

Na podneske i rješenja u postupku po odredbama ovoga Zakona ne plaćaju se upravne pristojbe.

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 103.

Etičko je povjerenstvo nadstranačko tijelo općepriznatoga javnog ugleda koje priopćenjima i upozorenjima djeluje na promicanje i ostvarivanje etičkih i demokratskih načela u izborima.

Etičko povjerenstvo ocjenjuje ponašanje sudionika izbora tijekom izborne promidžbe i samog postupka izbora i provodi izvanupravni nadzor izborne promidžbe.

Članak 104.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i šest članova od kojih po tri člana predlažu većinska i oporbene političke stranke, sukladno stranačkom sastavu doma Sabora za koji su izbori raspisani.

Članove Povjerenstva, na temelju prijedloga parlamentarnih političkih stranaka, imenuje Ustavni sud Republike Hrvatske iz reda istaknutih javnih osoba koje nisu kandidati na izborima i nisu članovi niti jedne političke stranke.

Članak 105.

Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti po položaju je predsjednik Etičkog povjerenstva.

Članak 106.

Nakon objave odluke o raspisivanju izbora, a prije početka izborne promidžbe, Etičko povjerenstvo donijet će i objaviti Izborni etički kodeks koji čine sustav pravila o ponašanju pojedinaca i političkih stranaka u izborni promidžbi i izbornom postupku. Prije donošenja Izbornoga etičkog kodeksa Etičko povjerenstvo zatražit će mišljenje parlamentarnih političkih stranaka.

PROMATRANJE IZBORA OD NEVLADINIH UDRUGA

Članak 107.

Nevladine udruge imaju pravo pratiti izborni postupak, a napose promatrati provedbu izbora te rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora na svim razinama.

Zainteresirane udruge iz stavka 1. ovoga članka dužne su u roku od osam dana, od dana raspisivanja izbora, zatražiti od Državnoga izbornog povjerenstva dozvolu za promatranje rada izbornih povjerenstava i biračkih odbora.

Državno izorno povjerenstvo dozvolit će promatranje izbornog postupka svim udrugama koje su registrirane kao udruge koje djeluju na području nezavisnog promatranja izbornih postupaka i /ili promicanja ljudskih i građanskih prava.

Na temelju dostavljenog rješenja iz stavka 3. ovoga članka ovlaštene nevladine udruge dužne su najkasnije osam dana prije održavanja izbora Državnom izbornom povjerenstvu dostaviti popis imena svojih ovlaštenih promatrača. Državno izorno povjerenstvo pripremit će službene iskaznice za svakoga ovlaštenog promatrača i dostaviti ih u sjedište nevladinih udruga najkasnije tri dana prije održavanja izbora.

Predočanjem rješenja Državnog izbornog povjerenstva i odluke ovlaštene nevladine udruge o imenovanju promatrača iz stavka 4. ovoga članka, ovlašteni promatrač dobiva pravo uvida u cjelokupni izborni materijal i promatranja cjelokupnoga izbornog postupka.

Državno izorno povjerenstvo donijet će, sukladno odredbi stavka 1. ovog članka, u roku od osam dana od dana raspisivanja izbora, pravila u kojima će pobliže urediti prava i dužnosti promatrača nevladinih udruga u promatranju izbornog postupka.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 108.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o izborima zastupnika u Sabor Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 22/92., 1/93., 30/93. - pročišćeni tekst, 11/94., 68/95. i 108/96.).

Članak 109.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 015-01/99-03/01
Zagreb, 29. listopada 1999.

ZASTUPNIČKI DOM

HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Predsjednik
Zastupničkog doma
Hrvatskoga državnog sabora
akademik Vlatko Pavletić, v. r.